

Bezoekadres De Blomboogerd 1, 4003 BX Tiel
Postadres Postbus 599, 4000 AN Tiel
T (0344) 64 90 90 F (0344) 64 90 99
E info@wsrl.nl I www.waterschaprivierenland.nl
Bank IBAN NL93 NWAB 0636 7572 69
BIC NWABNL2G

Voorgangsbericht Thermisch Gereinigde Grond Noordwaard

3 februari 2022

Zoals wij met u hebben afgesproken in de bewonersbijeenkomst van zomer 2021 ontvangt u in dit bericht de voortgang over metingen, openstaande vragen en afstemming met partners over thermisch gereinigde grond (TGG) in de Noordwaard.

Onderzoek oppervlaktewaterkwaliteit

De laatste meetronde is eind september 2021 uitgevoerd. Op 74 plekken zijn veldmetingen gedaan van 'elektrische geleiding', zuurgraad en temperatuur. Op negen van deze 74 plekken zijn metingen uitgebreid met anionen, metalen en enkele organische verbindingen. Het algemene beeld voor deze stoffen lijkt onveranderd van eerdere metingen. Waar stoffen boven de ondergrens van melding worden aangetroffen, zoeken we uit wat dat betekent.

In februari 2022 wordt een nieuw meetronde uitgevoerd. We willen een bureau een rapport laten schrijven over alle metingen tot en met februari 2022.

Onderzoek grondwaterkwaliteit

Vervuiling van oppervlaktewater kan ook andere (historische) bronnen hebben dan Thermisch Gereinigde Grond. Daarom lieten we de milieukundige bodemonderzoeken uit de planvormingsfase voor de ontpoldering (periode voor 2010) bekijken. Uit die analyse blijkt dat de huidige meetlocaties voor grondwaterkwaliteit goed gekozen zijn. Er zijn op de meetlocaties geen bodemverontreinigingen bekend. Het monitoringsplan voor grondwater is dus in orde. Met Rijkswaterstaat staan gesprekken gepland over monitoring en kosten.

Openstaande vragen

Over vragen die specifiek gaan over recreëren in het oppervlaktewater en het gebruik van oppervlaktewater voor moestuinen hebben we contact gezocht met de GGD Brabant.

Vraag: Kan in het water gerecreëerd worden (zwemmen, kanovaren etc.)?

Antwoord van GGD: In het algemeen geldt dat in natuurwater allerlei biologische en chemische stoffen kunnen voorkomen. Als je in of op het water speelt, dan kun je met die stoffen in aanraking komen en gezondheidsklachten krijgen. Bijvoorbeeld jeuk, huiduitslag, misselijkheid of maag/darmklachten.

Het water in de Noordwaard is niet bedoeld om in te zwemmen en wordt niet gecontroleerd op veiligheid en waterkwaliteit. Daarom adviseert de GGD om niet in het water te gaan, betreden is altijd op eigen risico. Op www.zwemwater.nl staat meer informatie over natuurwater en gezondheid. Recreatie in of op het oppervlaktewater in de Noordwaard kan tot blootstelling aan PFAS en zware metalen leiden, maar die blootstelling blijft zo laag dat het geen negatieve gezondheidseffecten heeft*. We weten dat mensen op verschillende manieren in contact komen met deze stoffen. Bijvoorbeeld via voedsel, drinkwater, bodem en consumentenproducten. Om de mogelijke blootstelling aan PFAS en zware metalen te beperken, is het af te raden om zwembadjes in de achtertuin te vullen met oppervlaktewater. In je achtertuin kun je een keuze maken tussen oppervlaktewater en leidingwater. Leidingwater levert in dat geval minder blootstelling aan PFAS en zware metalen op voor kinderen.

(* gebaseerd op een meest ongunstig scenario waarin een kind 25 keer per jaar en 4,5 uur per keer aan het zwemmen is en daarbij elke keer een kopje water inslikt. Bij kanovaren of andere activiteiten op het water is de blootstelling nog veel lager.)

Vraag: Kan het oppervlaktewater gebruikt worden voor beregening van moestuinen? Wat zijn de gezondheidsrisico's van het gebruiken van oppervlaktewater voor beregening van moestuinen?

Antwoord van GGD: In dit geval worden mensen niet direct aan het oppervlaktewater blootgesteld, maar krijgen ze mogelijk PFAS binnen via groenten en fruit uit de moestuin. Er is nog weinig bekend over de relatie tussen PFAS in beregeningswater en PFAS in groenten en fruit in de moestuin. Op dit moment loopt een moestuinonderzoek naar PFAS in de regio Dordrecht en Helmond. De resultaten worden dit voorjaar verwacht. In het algemeen is het aan te raden om het binnenkrijgen van PFAS waar mogelijk te beperken en om verspreiding van PFAS van water naar land ook waar mogelijk te beperken. Daarom geldt voor moestuinen: als je kunt kiezen voor leidingwater of regenwater, dan heeft dat de voorkeur om de moestuin zo min mogelijk te belasten met PFAS. Bovendien beperk je daarmee de verspreiding van PFAS vanuit water naar land. Hetzelfde geldt voor zware metalen.

Norm en perspectief

Intussen verscheen van het RIVM een rapportage over normstelling voor Thermisch Gereinigde Grond: <https://www.waterforum.net/normen-thermisch-gereinigde-grond-onvoldoende-veilig-voor-milieu/>. We bekijken wat dat betekent in de Noordwaard.

De crisisorganisatie van het waterschap werkt aan een handelingsperspectief. Dat betekent dat we bedenken wat we doen als de gemeten waarden stijgen. Of wat we gaan doen bij schade aan de kades.

Vragen?

Heeft u vragen over deze brief? Stel ze dan via noordwaard@wsrl.nl. Bij nieuwe ontwikkelingen ontvangt u van ons een nieuw voortgangsbericht.